

Відэалетапіс аўтарскіх праектаў адраджэння: інвестыцыі ў інавацыі

Начальнік аддзела культуры Чавускага райвыканкама Андрэй Васільеў вярнуўся днямі з традыцыйнага абласнога семінара-вучобы, у якім бралі ўдзел яго калегі-начальнікі з 21 раёна Магілёўшчыны. Уражанняў і слухнай інфармацыі, як і заўжды, прывёз шмат. Гаворка ішла пра выкананне Указа Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь “Аб арганізацыі гастрольна-канцэртнай дзейнасці”, падрыхтоўку да выбараў дэпутатаў Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу краіны, што пройдуць 28 верасня, стан спраў у кожным раённым аддзеле культуры вобласці. Дарэчы, культасветнікі з Чавусаў займаюць у абласным “рэйтунгу” годную залатую сярэдзіну. Па словах начальніка ўпраўлення культуры Магілёўскага аблвыканкама Анатоля Сінкаўца, рэгіён выйграе за кошт планавага ўкаранення новых тыпаў устаноў культуры: клубаў народнай творчасці, цэнтраў фальклору, дамоў сельскай культуры. І справа тут, як паказала жыццё, не толькі ў аптымізацыі сеткі культурнага абслугоўвання, не ў зменах назваў, а ў карэнным адрозненні падыходаў да культасветы. У выніку гэтага раён рэалізоўвае якасна новыя творча-метадычныя праграмы, якія сёння можна смела назваць аўтарскімі.

Аднавіць кожны клуб...

Старшыня Чавускага райвыканкама Анатоль МАЦЮЛІН родам з вёскі Галавенчыцы. Але не толькі гэтым адметнае маленькае паселішча раёна. Менавіта тут з 1957 года існуе фальклорны ансамбль “Незабудкі”. Тады ў склад калектыву ўвайшлі 17 — 20-гадовыя дзяўчаты. Цяпер “незабудкам”, сярод якіх — і мама кіраўніка раёна Людміла Канстанцінаўна, па 70 — 80 гадоў. Ансамбль — унікальны, бо вясковыя вакалісткі здолелі захаваць аўтэнтычную манеру мясцовага выканання, якую і перадаюць цяпер дзятве і моладзі ўсяго раёна. Гэткая ж унікальная ў вёсцы і ўстанова культуры: клуб народнай творчасці... Хоць і пастарэлі Галавенчыцы, хоць і можна было “з лёгкай душой” зачыніць тут сельскі клуб (балазе пад бокам аграгарадок з поўным наборам сучасных культасветных паслуг), але ніхто такіх мэт не ставіў. Слова “зачыніць” у лексіконе мясцовых улад не ў вялікай пашане, больш даспадобы тут слова “перапрафіляваць”. Менавіта з гэтай нагоды ў 2006 годзе Галавенчыцы займелі замест сельскага клуба клуб народнай творчасці — своеасаблівую лабараторыю адраджэння і пераемнасці аўтэнтычнага вакальнага мастацтва “Незабудак”... Старшыня райвыканкама Анатоль Мацюлін упэўнены, што на якасна новы ўзровень вясковая культура Беларусі выйшла ў ходзе рэалізацыі Дзяржаўнай праграмы адраджэння і развіцця сяла:

Асінаўскі сельскі клуб народнай творчасці.

на адзін Радамльскі дом культуры выдаткавана 1,8 мільярда рублёў. На ўзвядзенне Асінаўскага сельскага клуба народнай творчасці пайшло летась 560 мільёнаў. Цяпер аграгарадок у сацыякультурным плане адметны перш за ўсё ўстановай культуры новага тыпу, якая праграмна займаецца адраджэннем мясцовага фальклору... Галоўнае ў тым, што цягам апошняга часу мы аднавілі практычна ўсе дамы культуры, стварылі філіялы дзіцячай школы мастацтваў, прымусілі людзей паверыць у сур'ёзнасць нашых намераў.

— Наколькі змог разабрацца, усе новаўвядзенні сферы і па ўкараненні нетрадыцыйных тыпаў устаноў культуры, і па выкарыстанні нестандартных форм работы звязаны найперш з раздзяленнем цэнтралізаванай клубнай сістэмы на гарадскую і раённую?

— Безумоўна! Гэта ініцыятыва начальніка аддзела культуры Андрэя Васільева. Цэнтр культуры і адпачынку са сваім метадычным штатам займаецца гарадскімі пытаннямі. А метадычны цэнтр народнай творчасці, што з'явіўся як структурнае звяно цэнтралізаванай клубнай сістэмы ў 2005 годзе, прадметна заняўся ўдасканаленнем і каардынацыяй дзейнасці менавіта сельскіх устаноў культуры. Якасць абслугоўвання вяскоўцаў значна павялічылася.

Нездарма намі была падтрымана гэтая ініцыятыва, наўпрост звернутая на адраджэнне і развіццё сяла. З 2005 года пачалася актыўная работа па вывучэнні мясцовых традыцый, вызначыліся прыярытэтныя кірункі творчай дзейнасці. Пачалі з'яўляцца аўтарскія праграмы, вынікі якіх вы ўбачыце ў раёне. Да прыкладу, нашы знакамітыя “Незабудкі”, адсвяткаваўшы ў жніўні мінулага года 50-годдзе творчага шляху, у верасні займелі званне “народны аматарскі калектыў”, а днямі з фурарам выступілі на III Міжнародным фальклорным фестывалі “Пакроўскія званы” ў Літве...

— І зноў пра новыя падыходы, Анатоль Алегавіч... Вядома, што па вашай ініцыятыве ў раёне ствараецца відэалетапіс, адказвае за які штатны аператар. Гэта лагічны працяг інавацый у развіцці раённай сферы культуры?

— А сёння без гэтага, лічу, проста не абысціся. Жыццё мяняецца на вачах, несупынна прыгажэюць і райцэнтр, і вёска. Вельмі цікава і карысна прасачыць, якой была вёска ўчора і якой стала сёння, набыўшы статус аграгарадка. У Антонаўцы, да прыкладу, яшчэ нядаўна працякаў дах пошты, не працаваў клуб... За паўтара месяца ўсё ўзнавілі літаральна з нуля. Працавалі суткамі, але аграгарадок увялі. У адным будынку — банк, пошта, клуб, бібліятэка, спартыўная зала, структуры сацыяльнай аховы, комплексны прыёмны пункт. Адраджэнне не на словах, а на — справе, якая зафіксавана для нашчадкаў

на відэаплёнцы.
Так што наш аператар працуе на гісторыю, працуе на выхаванне жыхароў раёна. Гэтыя фільмы і ў рэпертуары нашай кінаперасоўкі павінны не апошняе месца заняць... І ўвогуле, заўжды патрабую ад падначаленых ініцыятыўнага мыслення. Быў бы праект, цікавы і карысны, а грошы на яго рэалізацыю заўжды знойдуцца...

— Якім бачыцца заўтрашні дзень раённай культуры?

— Калі казаць пра будаўніцтва, дык неўзабаве збіраемся капітальна адрамантаваць раённы Цэнтр культуры. Гэта тое, што датычыцца горада. Па раёне здаём сёлета два аграгарадкі, у наступным годзе — яшчэ столькі ж. На 2010 год застаюцца буйныя населеныя пункты, якія не ўвайшлі ў раённую сетку аграгарадкоў. Да гэтага часу кожную ўстанову культуры ўпарадкуем не толькі ў плане ўмацавання матэрыяльнай базы, але і ў плане насычэння кадрамі, сучаснай апаратурай, узбагачэння духоўна-выхаваўчага зместу імпрэз. Цудоўна разумею, што немалаважным з гэтай нагоды з'яўляецца кадравы падбор. Таму ўжо сёння нашы дзіцячыя школы мастацтваў і іх філіялы на сяле павінны планава адбіраць таленавітых, ініцыятыўных дзяцей, ствараць своеасаблівы інфармацыйны банк па іх і прафесійна арыентаваць моладзь на будучую творчую работу ў нашых установах культуры.

Мабільнасць творчых ініцыятыў

На сёння кожны раён Магілёўшчыны мае кінаперасоўку, аўтаклуб, бібліобус. Неаспрэчная заслуга ў такім мабільным узбраенні 21 райаддзела культуры вобласці належыць начальніку ўпраўлення культуры Магілёўскага аблвыканкама Анатолю Сінкаўцу. Не толькі вучыць кадры, але і забяспечвае ім усе ўмовы для дзейснай працы. Гэтак бы і ў астатніх нашых абласцях!

Начальнік аддзела культуры Чавускага райвыканкама Андрэй Васільеў, распавядаючы пра дзейнасць мабільных устаноў, не прамінуў заўважыць,

Раённы парк мабільных устаноў культуры: кінаперасоўка, аўтаклуб, бібліобус.